УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2022/42/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2022 он	Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Аудитор: Б.Одгэрэл Утас: 70453721, Цахим хаяг: Odgerelb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт 2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 3
3. Аудитын тайлан 12
   3.1 Ерөнхий зүйл 12
   3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 12
   3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 13
   3.4 Материаллаг байдал 13
   3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 13
   3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 14
   3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 15
   3.8 Аудитын гол асуудал 15
   3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 15
   3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 16
   3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2022.02.24 № УВА.2022/42/НА-СТА-ТЧЗ
танай ______ -ны № ______ -т

УВС АЙМАГ ДАХЬ ЦАГДААГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА, ЦАГДААГИЙН ДЭД
ХУРАНДАА А.АМАРБАТ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.БАТСУУРЬ

0200200028

2.1. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**182,321,285.76**	**213,514,820.73**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**182,321,285.76**	**213,514,820.73**
35100	**Түүхий эд материал**	92,786,006.2	95,564,219.68
35110	Тусгай зориулалттай материал	89,019,846.2	91,556,452.68
35130	Эм боох материал	3,766,160.00	4,007,767.00
35400	**Хангамжийн материал**	14,071,374.00	16,340,374.00
35410	Бичиг хэргийн материал	19,116,079.96	14,128,918.96
35420	Аж ахуйн материал	62,647,466.00	73,851,554.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	0.00	380,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	365,799.50	3,423,843.99
35450	Барилгын засварын материал	403,000.00	385,000.00
35460	Хүнсний материал	41,634.10	41,634.10
35470	Бусад хангамжийн материал	2,529,700.00	21,801,250.00
35600	Мал амьтад	4,431,600.00	3,938,400.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**4,185,990,261.5**	**4,055,915,736.66**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**4,185,990,261.5**	**4,055,915,736.66**
39200	**Биет хөрөнгө**	**3,930,570,674.13**	**3,803,269,899.37**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,085,441,956.2	3,043,497,604.26
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-126,883,114.55	-188,600,540.27
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	402,897,625.04	522,353,314.6
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-148,440,664.53	-207,072,277.32
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	1,048,173,943.44	1,118,275,662.58
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-495,887,606.34	-654,251,768.81
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	147,453,583.89	169,743,061.35
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-33,696,649.02	50,386,757.02
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	43,261,600.00	43,261,600.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	9,000,000.00	9,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-750,000.00	-2,550,000.00
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**8,585,765.00**	**8,585,765.00**
39301	Програм хангамж	8,585,765.00	8,585,765.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-7,503,577.63	-7,877,327.71
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**4,368,311,547.26**	**4,269,430,557.39**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**4,368,311,547.26**	**4,269,430,557.39**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	4,368,311,547.26	4,269,430,557.39
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,030,536,696.29	2,028,136,696.29
51101	Өмч: - төрийн	2,030,536,696.29	2,028,136,696.29
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	986,343,001.6	892,770,252.67
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	986,343,001.6	989,251,242.54
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	-96,480,989.87
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,351,431,849.37	1,348,523,608.43
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**4,368,311,547.26**	**4,269,430,557.39**

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,355,408,089.35**	**3,339,495,107.5**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**586,203,239.35**	**370,534,322.5**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	586,203,239.35	366,479,322.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	85,865,134.3	98,019,260.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	75,707,770.00	97,714,660.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	10,157,364.30	304,600.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-ҮХ	479,089,662.55	197,369,899.50
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-БМ	21,248,442.50	71,090,163.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/		4,055,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,769,204,850.00**	**2,968,960,785.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	76,758,550.00	87,192,885.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,540,000.00	10,615,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	75,218,550.00	76,577,885.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,114,919,228.39**	**3,392,626,864.89**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,114,919,228.39**	**3,392,626,864.89**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,084,237,288.91**	**3,368,880,539.35**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,357,040,091.00**	**2,532,415,036.00**
210101	Үндсэн цалин	1,482,776,869.00	1,459,253,080,00
210102	Нэмэгдэл	814,454,077.00	1,010,965,341.00
210104	Урамшуулал	59,809,145.00	62,196,615.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**50,257,821.00**	**53,060,348.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,758,408.00	2,441,982.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	259,617.00	266,997.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	324,518.00	213,599.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	73,658.00	42.788.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	46,841,620.00	50.094,982.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	137,051,683.00	127,059,391.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,463,821.00	26,981,658.80
210302	Түлш, халаалт	112,694,453.00	94,811,752.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,893,409.00	5,265,981.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	122,858,562.54	200,827,007.17
210401	Бичиг хэрэг	15,955,540.04	17,063,120.00
210402	Тээвэр, шатахуун	85,005,866.30	138,468,769.17
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,513,833.00	9,801,959.00
210404	Ном, хэвлэлийн зардал	60,000.00	70,000.00
	Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	721,000.00	1,660,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,363,554.00	16,014,515.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	7,238,769.20	17,748,044.00
2105	**Нормативт зардал**	30,465,158.62	35,853,210.00

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	529,770.00	1,378,160.00
210502	Хоол, хүнс	29,935,388.62	34,475,050.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	42,155,238.00	46,158,915.00
210603	**Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл**	2,877,758.00	1,151,500.00
210604	Урсгал засвар	39,277,480.00	45,007,415.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	22,422,700.00	27,358,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	22,422,700.00	27,358,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	13,685,328.00	12,738,726.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,372,236.00	7,236,440.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	288,000.00	806,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	679,266.00	890,051.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	374,000.00	418,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	800,000.00	594,000.00
210807	Газрын төлбөр	3,949,364.00	2,484,754.00
210809	Улсын мэдээллийн маягтын зардал	222,462.00	309,081.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	308,300,706.75	333,409,905.38
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	1,616,315.00
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	2,394,170.00	9,153,698.52
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	305,906,536.75	322,639,891.86
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**30,681,939.48**	**23,746,325.54**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	6,536,050.00	3,799,300.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	500,000.00	499,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6.036,050.00	3,300,000.00
	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	24,145,889.48	19,947,025.54
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,626,879.48	19,601,909.54
213305	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,519,010.00	345,116.00
28	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	0.00	39,847,134.23
	Дотоод эх үүсвэр	0.00	39,847,134.23
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	0.00	39,847,134.23
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**240,488,860.96**	**-92,978,891.62**
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	**9,375,444.07**	**3,502,098.25**
	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	9,375,444.07	3,502,098.25
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**131,113,416.89**	**-96,480,989.87**

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.3. АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,131,562,620.00**	**3,066,675,445.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**75,707,770.00**	**97,714,660.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**75,707,770.00**	**97,714,660.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**75,707,770.00**	**97,714,660.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	75,707,770.00	97,714,660.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,055,854,850.00**	**2,968,960,785.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**2,692,446,300.00**	**2,881,767,900.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,692,446,300.00	2,881,767,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**363,408,550.00**	**87,192,885.00**
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,540,000.00	10,615,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	361,868,550.00	76,577,885.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,808,165,260.00**	**3,029,785,745.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,808,165,260.00**	**3,029,785,745.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,777,566,720.52**	**3,006,139,419.46**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,357,040,091.00**	**2,533,725,000.00**
210101	Үндсэн цалин	1,445,698,891.00	1,390,946,800.00
210102	Нэмэгдэл	879,419,100.00	1,107,838,700.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,922,100.00	34,939,500.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**50,257,821.00**	**52,972,699.00**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	50,257,821.00	52,972,699.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**137,051,693.00**	**127,059,391.8**
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,463,821.00	26,981,658.8
210302	Түлш, халаалт	112,694,463.00	94,811,752.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,893,409.00	5,265,981.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**118,158,778.80**	**151,860,698.66**
210401	Бичиг хэрэг	15,913,790.00	18,740,620.00
210402	Тээвэр, шатахуун	81,408,855.80	98,149,869.66
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,513,833.00	9,801,959.00
210404	Ном хэвлэл худалдан авах зардал	67,300.00	60,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хотон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	721,000.00	1,660,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,534,000.00	23,447,650.00
2105	**Нормативт зардал**	**31,144,990.72**	**36,862,450.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	200,000.00	1,786,200.00
210502	Хоол, хүнс	29,944,990.72	33,500,250.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	1,576,000.00

ЗӨВЛӨГӨӨ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**45,296,680.00**	**49,935,535.00**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,000,000.00	3,956,620.00
210604	Урсгал засвар	41,296,680.00	45,978,915.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**22,422,700.00**	**27,358,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	22,422,700.00	27,358,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**13,023,966.00**	**17,071,345.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,933,336.00	11,878,140.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	806,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	679,266.00	890,051.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	374,000.00	418,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	800.000.00	594,000.00
210807	Газрын төлбөр	3,949,364.00	2,484,754.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**3,170,000.00**	**9,294,300.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	394,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,170,000.00	8,900,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**30,598,539.48**	**23,646,325.54**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**6,452,650.00**	**3,699,300.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	500,000.00	499,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,952,650.00	3,200,000.00
	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	**24,145,889.48**	**19,947,025.54**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,626,879.48	19,601,909.54
213305	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,519,010.00	345,116.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**323,397,360.00**	**36,889,700.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**323,397,360.00**	**36,889,700.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**323,397,360.00**	**36,889,700.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**323,397,360.00**	**36,889,700.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	323,397,360.00	36,889,700.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-323,397,360.00**	**-36,889,700.00**
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**	0.00	0.00
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	0.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.4. АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**2,028,136,696.29**	**1,351,431,849.37**	**755,229,584.71**	**4,134,798,130.37**
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,028,136,696.29**	**1,351,431,849.37**	**755,229,584.71**	**4,134,798,130.37**
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	2,400,000.00			2,400,000.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	231,113,416.89	231,113,416.89
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,030,536,696.29**	**1,351,431,849.37**	**986,343,001.6**	**4,368,311,547.26**
D01	**2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**2,030,536,696.29**	**1,351,431,849.37**	**986,343,001.6**	**4,368,311,547.26**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	2,908,240.94	2,908,240.94
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,030,536,696.29	1,351,431,849.37	989,251,242.54	4,371,219,788.2
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	-2,908,240.94	0.00	-2,908,240.94
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-2,400,000.00	00.00	00.00	-2,400,000.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-96,480,989.87	-96,480,989.87
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,028,136,696.29**	**1,348,523,608.43**	**892,770,252.67**	**4,269,430,557.39**

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.5. АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,961,339,100.00**	**2,959,880,650.46**	**1,458,449.54**	100%
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,961,339,100.00**	**2,959,880,650.46**	**1,458,449.54**	100%
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,957,639,100.00**	**2,956,181,350.46**	**1,457,749.54**	100%
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,533,725,300.00**	**2,533,725,000.00**	**300.00**	100%
210101	Үндсэн цалин	1,390,947,100.00	1,390,946,800.00	300.00	100%
210102	Нэмэгдэл	1,107,838,700.00	1,107,838,700.00	0.00	100%
210104	Урамшуулал				
210105	Гэрээт ажлын хөлс	34,939,500.00	34,939,500.00	0.00	100%
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**52,993,300.00**	**52,972,699.00**	**20,601.00**	100%
210201	Тэтгэврийн даатгал				
210202	Тэтгэмжийн даатгал				
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал				
210204	Ажилгүйдлийн даатгал				
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	52,993,300.00	52,972,699.00	20,601.00	100%
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**126,573,500.00**	**126,483,391.8**	**90,108.20**	99.9%
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,776,900.00	26,981,658.80	795,241.20	97.1%
210302	Түлш, халаалт	94,247,700.00	94,235,752.00	11,948.00	100%
210303	Цэвэр, бохир ус	4,548,900.00	5,265,981.00	-717,081.00	115.8%
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**138,099,800.00**	**137,476,844.66**	**622,955.34**	99.5%
210401	Бичиг хэрэг	18,314,000.00	18,240,620.00	73,380.00	99.6%
210402	Тээвэр, шатахуун	96,599,800.00	96,405,215.66	194,584.34	99.8%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,806,000.00	8,801,959.00	4,041.00	100%
210404	Ном хэвлэл	120,000.00	60,000.00	60,000.00	50%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хотон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,160,000.00	1,660,000.00	499,400.00	76.9%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,100,000.00	12,308,450.00	-208,450.00	101.7%
2105	**Нормативт зардал**	**32,750,000.00**	**32,711,450.00**	**38,550.00**	99.9%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,800,000.00	1,786,200.00	13,800.00	99.2%
210502	Хоол, хүнс	29,350,000.00	29,349,250.00	750.00	100%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,600,000.00	1,576,000.00	24,000.00	98.5%
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**46,827,000.00**	**46,708,620.00**	**118,380.00**	99.7%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,050,000.00	1,049,800.00	200.00	100%
210602	Тавилга	4,095,000.00	4,094,900.00	100.00	100%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,052,000.00	3,956,620.00	95,380.00	97.6%
210604	Урсгал засвар	37,630,000.00	37,607,300.00	22,700.00	99.9%
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**11,003,000.00**	**10,990,000.00**	**13,000.00**	99.9%
210702	Дотоод албан томилолт	11,003,000.00	10,990,000.00	13,000.00	99.9%

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**12,767,200.00**	**12,336,345.00**	**430,855.00**	96.6%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,354,000.00	7,143,140.00	210,860.00	97.1%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	810,000.00	806,400.00	3,600.00	99.6%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	979,000.00	890,051.00	88,949.00	90.9%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	418.000.00	418.000.00	0.00	100%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	600,000.00	594,000.00	6,000.00	99%
210807	Газрын төлбөр	2,606,200.00	2,484,754.00	121,446.00	95.3%
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,900,000.00	2,777,000.00	123,000.00	95.8%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	400,000.00	394,000.00	6,000.00	98.5%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,500,000.00	2,383,000.00	117,000.00	95.3%
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**3,700,000.00**	**3,699,300.00**	**700.00**	100%
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**				
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг				
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**3,700,000.00**	**3,699,300.00**	**700.00**	100%
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	500,000.00	499,300.00	700.00	99.9%
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал				
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж				
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг				
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,200,000.00	3,200,000.00	0.00	100%
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**2,961,339,100.00**	**2,959,880,650.46**	**1,458,449.54**	100%
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**2,881,767,900.00**	**2,862,165,990.46**	**19,601,909.54**	99.3%
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,881,767,900.00	2,862,165,990.46	19,601,909.54	99.3%
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**79,571,200.00**	**97,714,660.00**	**-18,143,460.00**	122.8%
350002	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	79,571,200.00	97,714,660.00	-18,143,460.00	122.8%

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		**67,847,769.00**	**-67,847,769.00**	
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**67,847,769.00**	**-67,847,769.00**	
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		**67,847,769.00**	**-67,847,769.00**	
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**		**576,000.00**	**-576,000.00**	
210302	Түлш, халаалт		576,000.00	-576,000.00	
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		**14,383,854.00**	**-14,383,854.00**	
210401	Бичиг хэрэг		500,000.00	-500,000.00	
210402	Тээвэр, шатахуун		1,744,654.00	-1,744,654.00	
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр		1,000,000.00	-1,000.000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		11,139,200.00	-11,139,200.00	
2105	**Нормативт зардал**		**4,151,000.00**	**-4,151,000.00**	
210502	Хоол, хүнс		4,151,000.00	-4,151,000.00	
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**		**21,116,615.00**	**-21,116,615.00**	
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		4,040,000.00	-4,040,000.00	
210602	Тавилга		8,705,000.00	-8,705,000.00	
210604	Урсгал засвар		8,371,615.00	-8,371,615.00	
2107	**Томилолт, зочны зардал**		**16,368,000.00**	**-16,368,000.00**	
210702	Дотоод албан томилолт		16,368,000.00	-16,368,000.00	
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		**4,735,000.00**	**-4,735,000.00**	
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		4,735,000.00	-4,735,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		6,517,300.00	-6,517,300.00	
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардал		6,517,300.00	-6,517,300.00	
28	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		19,000,000.00	-19,000,000.00	
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**		**19,000,000.00**	**-19,000,000.00**	
225106	Бусад хөрөнгө		19,000,000.00	-19,000,000.00	
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**		**87,192,885.00**	**-87,192,885.00**	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		10,615,000.00	-10,615,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө				
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		76,577,885.00	-76,577,885.00	

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсэгт “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Одгэрэл гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, Дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 44/68 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Увс аймаг дахь Цагдаагийн газар нь “Монгол Улсын цагдаагийн байгууллагын ойрын болон дунд хугацааны тогтвортой хөгжлийг хангаж, үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, илрүүлэх, таслан зогсоох ажилд орчин үеийн менежментийн хэлбэр, дэвшилтэт техник, технологийг нэвтрүүлж, үр дүнг дээшлүүлэх, иргэд, олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэх, хүний нөөцийг бэлтгэх, мэдлэг, ур чадвар, чадавхыг сайжруулах, иргэдийн аюулгүй, амар амгалан амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд оршино" гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт орсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын хэлтэс эрсдэлд суурилсан дотоод аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 20 ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 0.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 3,432,474.0 мянган төгрөгөөс 0.5 хувиар буюу 17,162.2 төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 13,730.0 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 98,880.9 мянган төгрөгөөр буюу 2.3 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	182,321.3	213,514.8	31,193.5
Үндсэн хөрөнгө	4,185,990.3	4,055,915.7	-130,074.6
Нийт хөрөнгө	4,368,311.5	4,269,430.6	-98,880.9
Өр төлбөр	0.0	0.0	0.0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	4,368,311.5	4,269,430.6	-98,880.9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	4,368,311.5	4,269,430.6	-98,880.9

Тайлант оны эхэнд болон эцэст мөнгөн хөрөнгийн данс үлдэгдэлгүй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 213,514.8 мянган төгрөг болж 31,193.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар камерын жижиг хэрэгсэл, засвар

үйлчилгээний материал болон тусгай хэрэгсэл худалдан авсан болон аж ахуйн материал, сэлбэг хэрэгсэл, түлш шатах тослох материал зарцуулагдаагүй үлдсэнээс шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 4,055,915.7 мянган төгрөг болж 130,074.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь хандиваар хүлээн авсан 4,055.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгсэл, балансаас балансд шилжүүлэн авсан 197,370.0 мянган төгрөгийн автомашин, тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгсэл, төсвийн хөрөнгөөр 36,889.7 мянган төгрөгийн автомашин, тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгсэл худалдан авч, тайлант онд 322,639.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал тооцсон, 46,004.4 мянган төгрөгийн хөрөнгө балансаас балансд шилжүүлж, 17,499.3 мянган төгрөгийн автомашин, 4,859.5 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 2,448.9 мянган төгрөгийн тавилга хэрэгсэл акталж данснаас хассантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 4,269,430.6 мянган төгрөг болж 98,880.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь 2400.0 мянган төгрөгийн газрыг балансаас балансд шилжүүлсэн, тайлант үеийн үр дүн буурсантай холбоотой байна.

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 15,913.0 мянган төгрөгөөр буюу 4.7 хувиар буурсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 317,554.8 мянган төгрөгөөр буюу 10.2 хувиар өссөн байна. Энэ нь 2021 онд тус цагдаагийн газарт 5 орон тоо шинээр нэмэгдсэн, ковид-19 цар тахлын үед ачаалалттай ажилласан алба хаагчдад цалингийн урамшуулал олгосон, бензин, шатахууны зах зээлийн үнэ 2 дахин өссөн зэрэг шалтгааны улмаас цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал, хангамж бараа материалын зардал, нормативт зардал өссөнтэй холбоотой байна.

Тайлант онд өр төлбөр үүсээгүй байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга хийгдээгүй байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3,214,062.9 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 3,214,062.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 252,723.4 мянган төгрөгөөр бууруулж 2,961,339.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, хангамж бараа, материалын зардлын төсвийг өмнөх оны гүйцэтгэлтэй уялдуулж баталсантай холбоотой байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,881,767.9 мянган төгрөгийн төсөв батлагдснаас 2,881,767.9 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 2,881,767.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 97,714.7 мянган төгрөг, нийт 2,959,880.7 мянган

төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 2,940,278.8 мянган төгрөгийг зарцуулж 19,601.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,959,880.7 мянган төгрөг буюу 99.3 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 87,192.9 мянган төгрөгийн орлого орж 87,192.9 мянган төгрөгийн зарлага гарсан байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 706.1-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар баталсан ерөнхий чиглэлийн дагуу Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх онд зөвлөмж, албан шаардлага өгсөн болон эрсдэл бүхий байгууллагыг түүвэрт хамруулан шалгасан. Увс аймаг дахь Цагдаагийн газрын хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил илрээгүй байсан тул Шилэн дансны үйл ажиллагаа, мэдээлэлд хийх нийцлийн аудитаар шалгахаар шийдвэрлэв.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 149, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл хүлээгдэж байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчилтэй асуудал байхгүй байна.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН: АУДИТОР /Б.ОДГЭРЭЛ/

2022 оны 02 сарын 15-ны өдөр

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
20
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ